

Konvergence v EU

Michal Skořepa, PhD.

ekonom

Česká spořitelna, a.s., Praha

Osnova

---

1. Konvergence institucí
2. Konvergence ekonomik

Konvergence institucí

Acemoglu & Robinson (2012)

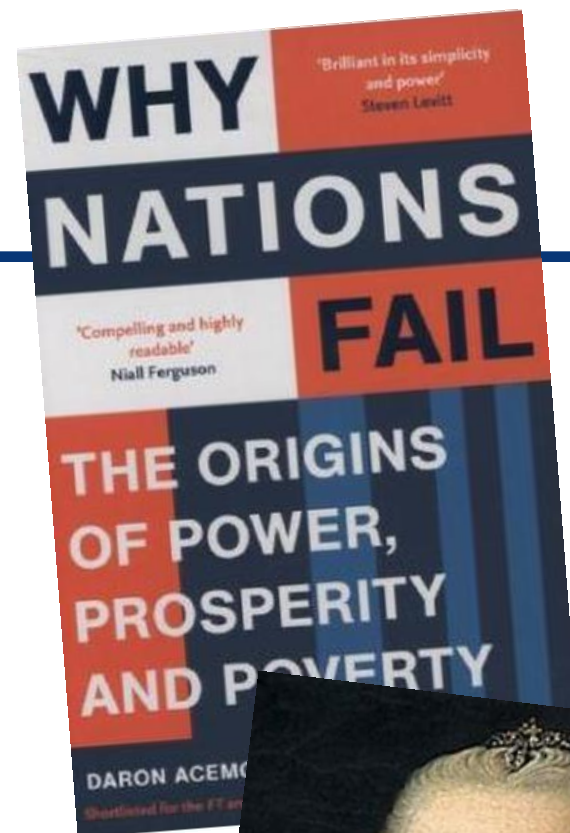
- klíčové pro prosperitu jsou inkluzivní de facto politické a ekonomické instituce (zvyky, hodnoty, normy chování, zákony, polit. systém, ...)

De Soto (2000)

- klíčová pro prosperitu je mj. spolehlivá evidence vlastnictví (bez dobrého katastru nemovitostí je nemovitost mrtvým kapitálem)

Kodaňská kritéria (instituce de jure)

- stabilita institucí zajišťujících demokracii,
- vláda zákona,
- ochrana lidských práv,
- ochrana práv menšin,
- existence a fungování tržní ekonomiky schopné čelit konkurenci v rámci EU

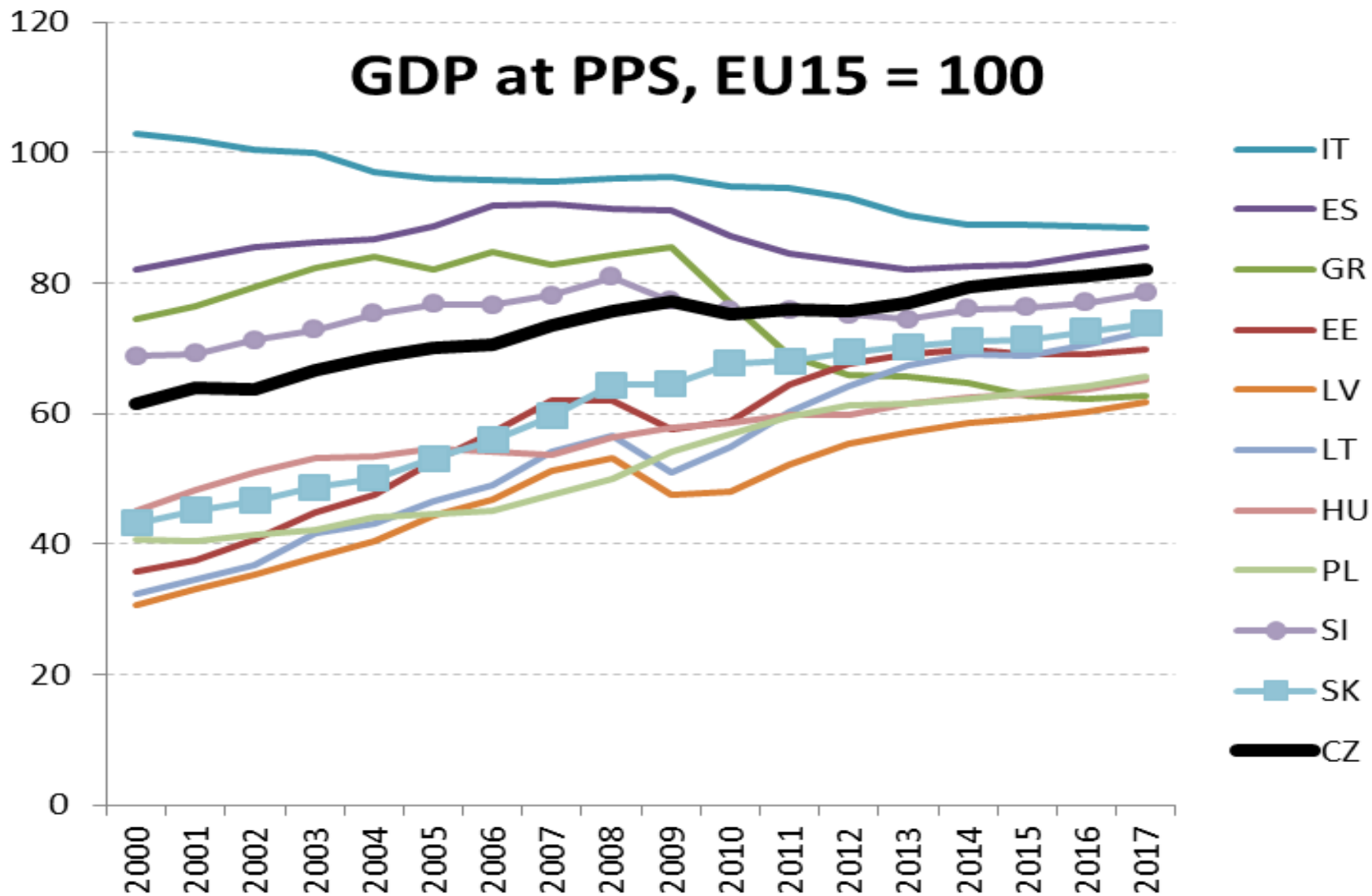
Konvergence institucí

Instituce de facto

- rychlost a kvalita soudů,
- rozumný rozsah korupce a nepotismu,
- respekt k zákonům (srv. čeští prezidenti),
- zájem o politiku celostátní i místní,
- kultura debaty (ad rem namísto ad personam atp.),
- zájem o veřejný prostor,
- vztah ke státu (placení daní, sdílení osobních dat, ...)
- závist versus soutěživost,
- kvalita veřejné správy a legislativy (e-Government, délka stavebního řízení, ...)

Konvergence ekonomik

Konvergence ekonomik

Konvergence institucí

- role kolektivního vyjednávání a síla odborů spoluurčuje dělení přidané hodnoty mezi kapitál (zisk) a práci (mzdy)

Konvergence produktivity (1) v prodeji (marketing)

- vnitrostátní: splněno
- v zahraničí: běh na dlouhá léta

Konvergence produktivity (2) ve výrobě (technologie, organizace)

- napomáhají FDI (zejm. vertikální efekt)
- neznamená nutně konvergenci struktury (stupně s nejvyšší přidanou hodnotou zůstávají obvykle v centrále): dosavadní investiční pobídky zajistily vysokou zaměstnanost za cenu nízké přidané hodnoty
- měřená produktivita může podhodnocovat skutečnost v důsledku přesunu zisku (fiktivní poradenství, úroky z umělého zadlužení), a tedy podhodnocené přidané hodnoty
  - do země s nižší daní
  - do země centrály

Konvergenci může rušit destabilizační vliv hospodářské politiky

- měnová politika: v případě předčasného vstupu do eurozóny,
- finanční regulace: v případě nízké kvality dohledu

Závěry

Konvergence institucí

- de jure: velmi pokročilá, významně pomohla snaha o vstup do EU
- de facto: velké rezervy, členství v EU nepřímo usnadňuje učení od lepších
  - soudy, kultura debaty, vztah ke státu, kvalita veřejné správy a legislativy
  - role kolektivního vyjednávání a síla odborů

Konvergence produktivity (1) v prodeji (marketing)

- členství v jednotném trhu EU nepřímo usnadňuje učení od lepších

Konvergence produktivity (2) ve výrobě (technologie, organizace)

- nutno změnit zaměření investičních pobídek,
- nutno usnadnit život domácím šampionům (Linet, Prusa Research, kiwi.com, Avast, Home Credit, ...),
  - aby mohli v ČR vznikát a růst,
  - aby neměli důvody formálně stěhovat centrály jinam (v boji proti profit shifting asi pomůže také CCCTB (Common Consolidated Corporate Tax Base))

Nerušit konvergenci nevhodnou hospodářskou politikou

- regulace kapitálového trhu (limity na transformované fondy, problémy s životním pojištěním, ...)
- daně (složitě, časté změny)
- vstup do eurozóny ?
- vstup do bankovní unie ?

Děkuji za pozornost!

Michal Skořepa, PhD.
ekonom
Česká spořitelna

mskorepa@csas.cz

blog.aktualne.cz/blogy/michal-skorepa.php